

ki jih 5 milijonov krov. Ako održuamo za najti k pivni material izdanih 105 milijonov popolnoma, Naj-
ostane vendar še čez 160 milijonov krov i uvoz polnoma nepotrebnih izdatkov metov za pridelke luka sosa.

bi se v Potem je še omeniti ne ravno popolnoma ugallo, nepotrebne, vendar pa lahko skršljive uvozne mstvu predmete, kakor fige, dateljne, citrone, grozdje, vedno mandeljne, perlmuter čez 9 milijonov, žinora v lano blago in židane nitri za 115 milijonov lenarja krov! Potem kožuhovina za 27 milijonov, škodo, vsem zgoraj omenjenim torej čez 416 milijonov krov.

Koliko bi se dalo pri teh ogromnih svotah pristediti! Ali žalibog je pričakovati, da se to stedenje ne bode zgodilo prostovoljno, čeprav nas je dolga vojna doba marsičeski prizila. Država bode morala prebivalstvo k temu stedenju prisiliti, v prvi vrsti z uvedbo visokih coln in (prohibitivnih coln) na popolnoma ali deloma nepotrebne izdelke inozemstva in zlasti nam zdaj sovražnega inozemstva, ki bi nas tako rado izstradal in uničilo.

O tej stvari bode torej treba resno razmišljevati!

(Deutsches Agrarblatt).

Mladenci!

Pokažite svoje navdušenje za cesarja in domovino in stopite v vrste

C. k. prostovoljnih strelcev.

Naznanila sprejema poveljništvo c. kr. strelcev v Ptuju, rotovž, I. nadstr.

Razno.

Cenjeni naročniki. Nastopilo je novo leto ačujem usojamo si uljudno cenjene naročnike v ne positi na zopetno naročenje „Štajerca“. Vokoli preteklem letu, kakor že preje je na list dopredelki, kazal, da je najboljši zagovornik ljudskih prav, pa dalo, pa tudi najzvestejše glasilo avstrijskega nstvu za mišljenja. Ni ūda, da si je „Štajerc“ sedaj v 9, zavojni pridobil novih prijateljev in odjemalcev. j zopet Pa ne samo doma, tudi v vseh vojaških bolniščeh z naročnikom ga čitajo z navdušenjem in veseljem. Prece) če pričani smo tedaj, da bode imelo tudi letosnje lukus, rabilo za naročenje mnogo uspeha. Prosimo v za ka prvi vrsti stare naše naročnike, da naj nam klobukem prej vpošljijo naročnino, ki jo je pri vsakem dalje zaistu naprej plačati. Prosimo pa tudi vse prijatelje, da nam naj z neumorno agitacijo pridoblago in vabijo vedno novih somišljenikov in odjemalcev. ale 7 in Štajerc“ ostal bode vedno zvest svojemu na me okoli prednemu, štajersko - koroškemu, avstrijskemu a 100 franci je le 117-88 mišljenju!

Cenjene večje odjemalce „Štajerca“ (Masenabonnenter) prosimo uljudno, da naj nam akoj vsako prepozno dostavljejo lista sporočilo. Mi odpošiljamo „Štajerca“ vsak teden popolnoma redno. Ker pa smo že dobili nekaj pritožb, bi radi dognali, tje je pravi vzrok prepoznega dostavljenja. Res e, da je v vojem času v javnem obratu maršik pomanjkljivo. Doživeli smo pa tudi že, da je hotelo s prepoznim dostavljenjem našemu istu nalač škodovati. Prosimo torej še enkrat,

da se nam naj vsako zakasnenje takoj naznani. — Upravnštvo „Štajerca“.

1000 krov ukradel. V okolici Celja stojnoca soproga mornariškega podčastnika Marija Sideritsch, sedela je v neki celjski gostilni. V žepu je imela knjigo in v njej 10 bankovcev po 100 krov. Knjigo z denarjem ukradel ji je poleg nje sedeči infanterist Milan Borovič b.-h. inf. reg. 2. Tat je odšel in denar pri nekem tovariu skril. Pomagalo mu ni dosti, kajti kmalu so ga zasačili in vojaški sodniji oddali.

Občinski predstojnik Pušnik obsojen. Poroča

se, da je bil znani slovensko-klerikalni občinski predstojnik Simon Pušnik iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici na 18 mesecov težke ječe obsojen. Pušnik je bil eden največjih nasprotnikov našega lista in našega mišljenja. Ker svojega strastnega „vseslovanskega“ srca ni mogel brzdati, bil je začetkom mobilizacije aretiran. Pozneje so ga zaradi pomanjkanja dokazov izpustili. Ali namesto da bi Boga zahvalil in se lepo ponizno vedel, šel je in tožil našega zaupnika g. Ludvika Kresnik ter našega urednika g. Linharta zaradi žaljenja časti, to pa zaradi tega, ker je „Štajerc“ prinesel vest o njegovi aretaciji. Pozneje je Pušnik to tožbo nazaj potegnil. Ali bilo je že prepozno. Nabranji materijal je povzročil njegovo aretacijo in zdaj ga so obsodili na 18 mesecov ječe. O razpravi sami bôdemo, ako le mogoče, poročali, v kolikor to cenzurne razmere dopuščajo. Na vsak način je Pušnik značilni pojav v krogih tistih skupin, ki so hotele svoj čas slovensko ljudstvo s pan-slavistično hujškarijo „rešiti.“ Gotovo je bil tudi Pušnik od drugih inteligenčnih ljudi zapeljan. Ali to ni izgovor. Pač pa naj bode slučaj Pušnika gotovim ljudem živo svarilo!

Srbski vojni vjetniki na Nemškem. Za polje delsko delo v južni Nemčiji se bode glasom časniških poročil porabilo 10.000 srbskih vojnih vjetnikov. Odpisalo se je pred kratkim že 1000 vjetnikov tja.

Vojna razstava na Dunaju. Protektorat čez vojno razstavo na Dunaju je prevzel prestolonaslednik nadvojvoda Karl Franc Jožef.

Proti nemravnosti žensk. Dnevnik „Hlas“ v Brnu piše: Županstvo v Postoloprtih je izdalo naslednji razglas: „Slavnemu občinstvu se daje tem potom na znanje, da bodo z ozirom na javno mravnost od danes naprej vsa dekleta kakor tudi žene, katerih može se nahajajo na bojiščih, brezobzirno aretirane, če se

jih dobi po deveti uri zvečer v gostilnah ali po mestnih ulicah.“ — Take določbe bi bilo treba tudi v naših krajih uvesti. Kajti povedati se že mora, da se nekatere ženske tako nesramno vedajo, kakor — gotovo živali. Mož se v vojski bori za domovino in preliva zanjo kri, žena pa pijačanje in se vlači doma ter zapravlja državno podporo in zanemarja nesrečno svojo deco. Dekleta pa tudi v prav mnogo slučajih porabljo prostost sedanjih časov, da se „zabavajo“ na način, ki se poštenemu človeku gotovo gnusi. V interesu splošne mravnosti in v interesu božnosti naše države bi bilo, da se omeji tako grdo počenjanje.

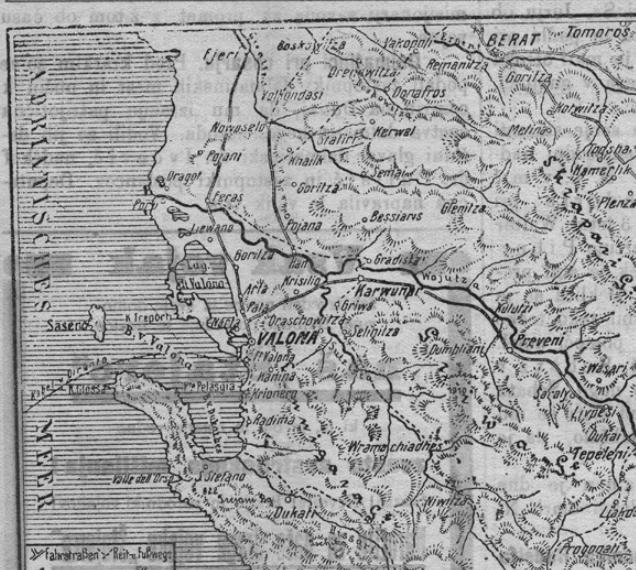
Oficijske sluge (burši) pojdejo zdaj tudi na fronto. Vojno ministerstvo je namreč sklenilo, da se pošlje vse za vojno službo sposobne oficijske sluge, ki niso doma naravnost neobhodno potrebni, na fronto. Oficirje se je pozvalo, naj se v kolikor mogoče prostovoljno odpovedo oficijskim slugam, zakaže dobe seveda primerne pristojbine. Kdor pa si želi slugo obdržati, naj vzame moža, ki za fronto ni sposoben.

Razpuščena društva v Dalmaciji. Dalmatinska deželna vlada je razpuštila sledeča društva vsled njihovega državi nevarnega delovanja: „Hrvatski Sokol“ v Splitu, Omišu in Kaštelu Novem, „Počko čitaonic“ v V. Varoši, „Gradjansko čitaonic“ v Splitu, „Počko Zoro“ v Splitu, „Srbško Slogo“ v Splitu, „Hrvatsko pol. dem. društvo“ v Splitu in končno „Hrvatski akademski klub“.

Nemščina pri c. k. državnih železnicah. Glasom poročil železniških listov se sprejema odslje pri državnih železnicah le take uslužbence, ki so službenega jezika, to je v Avstriji nemščina, zmožni. Zato naglašamo tudi mi svoje staro priporočilo: učite se velevažne in velepotrebne nemščine!

Zaradi veleizdaje. Deželnobrambena sodnija pri rajonskemu poveljništvu na južnem Tirolskem je v Dunajskem centralnem policijskem listu razpis objavila, glasom katerega se zasleduje zaradi veleizdaje in se ima aretirati, ako prestopijo mejo monarchije, trgovce Innocenc Rizzi, Jakob Maestranzi, Humbert Dellavona, Robert Turri, Matej Predeli in Alojz Gundi iz Trientu, ki se nahajajo zdaj v Lugu. Imenovani trgovci spadajo med najbogatejše v Trientu.

Letošnje cesarske številke 86 in 68. Cesar Franc Jožef I. dokončuje letos dne 18. av-

Zum Vormarsch auf Valona.

Pogače, guglhupf, močnate jedi, narejene z dr. Oetkerjevim „Backinom“, odlikujejo se z visoko redilno vrednostjo in dobrim okusom.

Puddingi, skuhani iz dr. Oetkerjevim pudding-praškom à 20 vinarjev in mlekom, dajo delikatne močnate jedi za otroke in odraslene.

Dr. Oetkerjev pudding-prašek pomaga štediti pri moki.

Receptne knjige zastonj.

Dr. A. Oetker

Baden pri Dunaju.

Fabrika redilnih sredstev.

Na vsaki družinski mizi

naj bi stala živiljenska sredstva in moč milijonov, ančno te ate jedi, ki so pripravljene po dr. Detker-evih receptih v lastni kuhinji.

gusta 86. leto svojega vladanja. Ednako podobne številke pridejo našemu cesarju od 20. njegovega leta vsakih 11 let. Z 20 leti vladal je 2 leti z 51. letom 15 let, z 42. letom 24 let, z 53. letom 35 let, z 64. letom 46 let, s 75. letom pa 57 let.

Pesen „Hej Slovane“ prepovedana. Predsednik združuge kapelnikov v Pragi opozorja svoje člane v nekem v čeških listih objavljenem razglasu, da se pesen „Hej Slovane“ brez ozira na izdelovanje besedila ne sme večigrati in da se mora tudi iztrebiti iz potpourrisov narodnih pesni. — O prepovedi te vseslovenske hujskajoče pesni, ki se je svoj čas tudi v naših krajih prepevala, smo že poročali.

V Celju je pomanjkanje mleka napotilo mestno občino, da prevzame preskrbo mleka sama v roke. Vsled tega je mesto napravilo pogodbo z veleposetnikom g. Jeschounig v Arndorfu pri Celju, da mora ta gotovo množno mleka vsak dan mestnemu uradu oddati, katero se potem prebivalstvu prda. G. Jeschounig je v Arndorfu ustanovil nabiralnico mleka, pri kateri zamorejo posestniki proti gotovemu plačilu svoje mleko oddati.

Delavski nemiri v Avstraliji. (K. B.) "Times" poročajo iz Melbourne dne 26. p. m.: Nemiri med delavstvom vplivajo na skoraj vse obrti Avstralije in povzročajo globoko kriz. Od začetka vojne sem vršilo se je 500 strajkov; mnogi so imeli neznavne, smešne vzroke. V mnogih obrtih dajejo delodajalcu višje plače, da bi preprečili vstavljanje dela. V Sidneyu sklenilo je zborovanje delodajalcev, apelirati na vladu v Neusüdwalesu, da naj prepreči finančno krizo.

Norveški kralj v smrtni nevarnosti. Kralj Haakon, ki je bil obiskal pogorelo mesto Molde, prišel je na potovanju v Bergen v veliko nevarnost. Norveški parnik "Heimdal" prišel je s kraljem na krovu na visokem morju v orkan, iz katerega se je moral rešiti v prisilni pristan.

Umrl je nagloma mizarski mojster in posestnik g. T. Kapun na Bregu pri Ptaju. N. p. v. m.!

Nezgoda. V Mariboru je nesla dekla Marija Rechal vreli lug, pri čemur se je kako težko opekla. Težko ranjeno so odpeljali v bolnišnico.

Samomer. V bližini Fürnitzha na Koroškem skočil je posestnikov sin Franc Uršič pod vlak, ki ga je na dva dela prerekal. Vzrok samomora je baje neka neozdravljiva bolezna.

Pazite na deco! Dveletna posestnikova hčerka Jezera Škrilj v Razborju pri Sv. Juriju ob juž. žel. igrala se je na dvorišču in padla pri temu v odprtvo gnojno jamo. Ko je mati otroka iskala, našla ga je konečno mrtvega v gnojnici. Oče je pri vojakih.

Umrl je v Celju v 87. letu svoje starosti splošno spoštovan in znani deželnosodni nadšvetnik g. Aleksander Balogh. N. p. v. m.!

Pazite na deco! V Steindorfu pri Ossischu na Koroškem spada sta 3 letni Walter in 5-letna Friderika posestnice Martine Pibernik v otroškem vozičku; voziček je stal preblizu pri peči in je pričel goreti. Deklica se je zamogla rešiti, deček pa je pridobil tako težke opeklne, da je vkljub zdravniški pomoći umrl.

Povozen je bil hlapec Tomaž Schatz v Schieflingu. Voz mu je zlomil levo nogo. Schatz ni hotel zdravnika poklicati; vsled tega se mu je čez par dni stanje tako poslabšalo, da je vsled rane umrl.

Zupnik Franc Muršič v Framu je dne 28. p. m. po kratki, mučni bolezni umrl. N. p. v. m.!

Obletnica smrti prestolonaslednika Rudolfa se je praznovala preteklo nedeljo. Na gomilu prerano umrela pustil je tudi nemški cesar položiti krasni venec.

Za učitelje. Vsled ukaza ministerstva za podkulturo in bogoslužje bodejo letos okrajne učiteljske konference izostale.

Živinski sejmi v Mariboru vstavljeni. V mariborskem okraju se je pojavilo nekaj slučajev kužne bolezni na gobcih in parkljih. Valedi tega je oblast začasno prepovedala živinske in vsak teden se vrše svinjske sejme v Mariboru.

Flosanje po Dravi deloma vstavljen. Elektarna v Faalu pri Mariboru mora dogovoriti

jezove ob Dravi. Vsled tega je oblast odredila, da se začasno vstavi plovba s flossi po Dravi in sicer od 1. februarja pa do 31. marca od 1 kilometra nad Faalom do jezov pri Faalu.

Poikušeni samomer Rusa. Neki pri krojaškemu mojstru Sattlerju v Celovcu uslužbeni ruski vjetnik si je dne 25. p. m. z britvijo prerekal vrat. Ko so ga za silo obvezali, prepeljali so ga v vojaško bolnišnico.

Prevoz rumunskega žita. Iz Ormoža potrečajo z dne 28. januarja: Danes je vozilo tu mimo več vlakov s po 40 vagoni rumunskega žita, koruze in fižola. Vozili so to na Bavarsko.

Baron Schönaich †. Nagle smrtni umrl je na Dunaju bivši naš vojni minister, general infanterije baron Schönaich. Rojen je bil l. 1844 in se udeležil šležvik-holsteinske ter pruske vojne (1864 in 1866). Pozneje je bil adjutant pokojnega nadvojvode Albrehta ter deloval nekaj let v vojnem ministerstvu in kot kôrni poseljnik. Leta 1906 postal je vojni minister. Kot tak je imel velike zasluge za armado. Zaradi raznih političnih nasprotij pa je l. 1911 odstopil in šel v pokoj. Ob izbruhu vojne je stopil na čelo oskrbovalne akcije za vdove in sirote padlih vojakov. Pokojni baron Schönaich je bil častni imejitelj štajerskega infanterijskega regimenta št. 47.

Kaj zasluzijo ogrski mlini? Nemški listi poročajo, da so ogrski mlini v teknu lanskega leta napravili naravnost ogromne dobičke. Že mali mlini po deželi, ki so zdaj objavili svoje bilance, so zasluzili 30 do 50 procentov svoje delniške glavnice. Veliči mlini sicer še niso obdelani, ali gotovo je, da so ti še mnogo več zasluzili.

Preskrba z jarom žitom. Za spomladansko setev se bo potrebovalo se precej jarega žita za seme, zlasti pšenice in rži, da se obsegajo njive, ki so jeseni ostale neobsejane, in da se nanovo nosejajo njive, kjer bi bila ozimna setev pozabela. Zato se pozivljajo vsi kmetovalci, ki imajo jaro pšenico in jaro rž, da naznajijo vsak pri svojem županstvu, koliko jim še preostaja, če obranjajo zase toliko, kolikor rabijo sami za seme. Vso ostalo jaro rž in pšenico, ki bi jo sicer kmetovalci dali v mlini, morajo oddati Zavodu za promet z žitom, ki jim bo dal v zameno takoj ozimno pšenico in rž. Kmetovalci, ki bodo tako zamenjali žita, ne bodo nič na škodi, ker jim bo zaved doplačal pri 100 kg 1 krono za čiščenje. Tudi bodo kmetovalci dobili iz ozimne rži več moke, kot bi jo iz jare, ker je ozimska rž težja. Drugače ne bodo imeli kmetovalci za zameni nič stroškov, ker bodo vse preskrbeli komisjonarji zavoda za promet z žitom ob času vojne.

Dalmatinci pri cesarju. Pred kratkim so se podali zastopniki dalmatinskih mest in občin k cesarju na Dunaj, da mu izrazijo patriotska častva dalmatinskega naroda. Vodili so jih dalmatin glavar dalmatinski dr. I. Čevid, nadškof dr. Puljšič in zastopniki poslancev. Deputacija napravila je velik vtis.

Vsak vojak

želi izvedeti novice iz svoje domovine. Najbolje posreduje te novice

naš „Štajerc“

ki je, je bil in ostane vedno

zvesto avstrijskega mišljenja!

Stariši! Neveste! Bratje in sorodniki vojakov!

Naročite za naše drage vojake „Štajerca“

ki se jim naravnost od upravnosti na bojišče pošije. Treba je le naročino poslati in natančni naslov sporočiti

Napravite vojakom veselje

in naročite jim „Štajerca“.

Gospodarske.

Naprava gnojne grede.

Gnojna greda služi ali za gojenje za začasno sajenje potrebnih sajenj zelenjave ali zgodnjih nasadov

posameznih vrst zelenjave kakor n. pr. solate, kroganjejočega korenja, kartfola, kumar.

Za oba namena se bodo v prihodnjih tedem, kako rabljale vse gnojne grede, kar jih je že in koliko letu goče mnogo novih bi se razen tega moralno pridobi.

Gnojna greda se mora napraviti vedno zavarovanem, gorskem mestu vrtu, kjer izgine januarju ali februarju napoprej in kjer se zunaj ob sončnih dneh predpolne kmalu otali. Na mestu je vseh z godnjimi gredami popolnoma iz

Omara za gnojne grede se mora postaviti tako, da okna nekoliko poščivo proti jugu v more solnce kolikor mogoče krepko v omare.

Na mestu, ki je izbrano za gnojno gredo, kopajo napoprej številno in velikosti okenj primerno do 50 centimetrov globoka jama in se v njo od mizarja ali tesarja izgotovljena omara. Zgornejša deska bi naj iz zemlje molela 30 centimetrov dolga 20 centimetrov. Da stoji omara bolj tri polži pod ogle raven kamn.

Ako se naroči nova okna, se priporoča 1 meter 50 centimetrov dolga in 95 do 100 centimetrov široka in jih obiti z dvema železnicima kavljema. Likot naprave je ročna in primerena.

Da se gnojna greda ogreje, se naj natlači po 40 centimetrov visoko svežega slamecnatega kočnega v omaro in enakomerno potepeta. Ako je nekoliko moker, tedaj se priporoča, ga ne razmehati samo z gnojnimi vilami potolči, ker se s zagreje tako dobro in enakomerno. Nato se na njega okna za zgodnje gredo in pokrovne deske, da je gnoj že zopet razgrivel, tedaj se naj naredi približno 20 centimetrov visoko dobro prezemlje od gnene greda ali dober zmesni gnjipost. Iz zemlje se nato napravi greda in je pripravljena, ko se razgrje, pripravljena za sejanje semena sajenj sajenj. Pri večjem mrazu toplo vrednosti.

Oton Bruders, strokovni učitelj in vodja poizvedovalnega mesta, sad zelenjave in krompirja pri c. kr. namestništvu.

Pravočasno naročevanje semena zelenjave

V mirovih časih so poljedelci in vrtni posestniki kupovali potrebno semo za zelenjave svoji semernarni v mesecu februarju ali marcu, ko je prišel najnovješji cenik in so mogli v malo dnevi biti potrebnih semen.

To je bilo tudi še mogoče v pretečenem letu, je večina prodajala še imela obilne zaloge, ki so pripravljene včeraj ali potrebni.

Tuzemske semernarni letos pač ne bodo skrati nikakih cenikov in jih tudi ne razposiljajo s odjemalcem, ker še ne vedo, ali bodo mogle iz Neklub tamkaj obstoječi preprečiti izvoza za vse semen dobiti potrebno semensko blago zaželenjeno in po kakšnih cenah.

Zatorej bi se letos naj ne čakalo na cene semena, temveč kar takoj po lanskih cenikih že januarju naroči potrebna semena za zelenjavo pri domaćini semernarni, ki poza potrebe in se lahko s poro merodajnimi oblasti pravočasno potrdi za potrebo izvozno dovoljenje iz Nemške države, kar v spodnji prekratkega časa ni več mogoče. Pomanjšava se zato tudi vrednost semensko blago zaželenjeno in sedaj posebno trdo občut.

Kdor torej potrebuje semena za zelenjavo za pričasne nasade, ta naj že zdati naročni kmalu potreben semen pri kaki semernarni, ker se pri poznejsih naredbahnih spomladni najbrž ne bo več dobil zaželenjeno semen.

Neposredne naročnike pri tistih semernarnih Nemške zave so zdaj brez pomena, ker tiste sedaj ne smej pojavljivati naročil v sledi sedaj veljavne prepovedi.

Pojasnila o semeni za zelenjavo ali glede nasade zelenjave zadevajočih vprašanj daja "Poizvedovalna mesto za pridelovanje zelenjave" v obvezovalnem mestu za pridelovanje zelenjave v krompirju pri c. kr. namestništvu v Gradcu, Burjaku 4, vsak četrtek predpoldne od 8 do 12 ure ustvarjajo sicer vsak čas pismo.

Prve številke

„Štajerca“

v novem letu 1916 prišle so v roke naših priateljev.

V tem letu stal bodo naš list tako na stališču našega naprednega, avtadig gskoga ljudskega mišljenja. V prav nobenem ojih oferimo nismo in se ne boderemo nikdar spremiščati. Kajti mi hočemo, da ostane

Štajerc

tudi v bodoče zvesti zagovornik ljudskih prav. Obračamo se tedaj na vse cevje naših